

Budżet min. oświaty w komisji sejmowej Twarde słowa min. Jędrzejewicza Półmilionowa armja dzieci bez szkół Uznanie dla ofiarnej pracy nauczycielstwa

WARSZAWA, 23. I. — Sejmowa komisja budżetowa przystąpiła w dniu dzisiejszym do obrad nad preliminarzem budżetowym min. oświaty.

Na wstępie zabrał głos sprawozdawca pos. Zdzisław Stroński (BBWR), podkreślając, że preliminarz zawiera w wydatkach ogólną sumę 352.614.204 zł. z tego większą część przypada na szkolnictwo ogólnie - kształcące, a mianowicie 2.850.351, na szkolnictwo wyższe 23.371.251, na wyznania religijne - 22.037.759, na służbę 2.558.700. Prócz normalnego budżetu istnieje jeszcze specjalny fundusz.

Ofiarna praca nauczycielstwa

W zakresie szkolnictwa powszechnego, sprawozdawca podkreśla, że zdołano objąć obowiązkiem powszechnym taką ilość dzieci, że w roku 1932/33 nietylko nie może być mowy o jakimkolwiek załamaniu się powszechnego nauczania, lecz przeciwnie należy stwierdzić, że było rozszerzenie się. Przrosty dzieci w wieku szkolnym wyniosły 410.685, czyli 9,3 proc.

Kryzys gospodarczy nie zdołał złamać energii i ofiarności rzeszy nauczycielskiej. Trzeba stwierdzić, że mimo ciężkich warunków poziom szkół się nie obniżył, a przeciwnie, szkoły niżej zorganizowane dźwigały się na wyższy poziom.

Dokonawszy szczegółowego przeglądu wszystkich pozycji wydatków i dochodów ministerstwa referent wniosł o przyjęcie preliminarza budżetowego w drugim czytaniu przedkładać go pewnie poprawki.

Pragmatyka

Z kolei zabrał głos p. minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Janusz Jędrzejewicz. P. minister oświadczył na wstępie, że chociaż globalna kwota budżetu, min. W. R. i O. P. zmniejszyła się preliminarz oświaty nie zawiera ograniczenia rozmiarów prac ministerstwa, przeciwnie daje pewne możliwości rozwoju. Zmiana ustroju szkolnictwa, przejęcie szkół rolniczych pod zarządek ministerstwa wywołało potrzebę zmian również

w pragmatyce nauczycielskiej. Wśród nauczycielstwa ujawniły się głosy niezadowolenia z tainości kwalifikacji w znanej ustawie pragmatycznej. Minister stwierdza kategorycznie, że jest to nieporozumienie, które wyjdzie rozporządzeniem wykonawczym do tej ustawy, stawiając wyraźną zasadę, że ocena pracy nauczycielskiej będzie wobec nauczyciela ujawniona.

Trudności w realizowaniu powszechnego nauczania

Dalej p. minister podkreślił, że od paru lat zwiększają się trudności w realizacji powszechnego nauczania. Ogólna liczba dzieci, które trzeba nietylko uczyć i wychowywać, ale i dokarmiać, wynosi 4.811.000. Minister stwierdza nad wyraz zdrowo ustosunkowanie się ogółu nauczycieli do ciężkich zadań na tym odcinku pracy. Zdołano osiągnąć to, że obecnie spełnia

obowiązek szkolny 4.362.000. Liczba dzieci w wieku szkolnym, pozostających poza szkołą, wynosi 483 tysięcy t. j. o 152 tysiące więcej niż w roku zeszłym. Jest to zrozumiałe, gdy się zważy, że w r. b. ogólna liczba dzieci w wieku szkolnym zwiększyła się o prawie 400 tysięcy.

Minister wyraża uznanie dla ciężkiej pracy nauczycieli, tembardziej, że dokształcanie rzeszy nauczycielskiej nietylko nie osłabło, lecz raczej się wzmogło. Jeżeli chodzi o rok przyszły, to liczba dzieci w wieku szkolnym zwiększy się o 180 tysięcy. Jeżeli nie poczynamy dalszych wysiłków, to liczba dzieci poza szkołą musi wzrosnąć do pół miliona. Ze względu na konieczność największych oszczędności, minister zgłosił do budżetu tylko 500 nowych etatów. Przez uruchomienie tych etatów oraz przez przydzielenie około 300 etatów ze szkolnictwa średniego będzie można zmniejszyć liczbę dzieci pozaszkolnych o kilka-

dziesiąt tysięcy. P. minister wierzy, że w rzeszach nauczycielskich nie zmniejszyło się natężenie wysiłku i że czynnik społeczny, do którego skutecznie się już odwoływał i odwoła, odpowie wzmocnionem staraniem.

Pod adresem mniejszości

Co się tyczy szkolnictwa mniejszościowego, to p. minister stara się o podniesienie poziomu dydaktycznego i wychowawczego narówni ze szkolnictwem polskim, z naciskiem natomiast podnosi, że szkolnictwu mniejszościowemu stawia i będzie stawiał wymagania nietylko zewnętrznej lojalności, ale wręcz pozytywnego stosunku do państwowości polskiej i te szkoły, w których stosunek ten nie przedstawiałby się w sposób właściwy, będą musiały odczuć w przytłoczony sposób skutki swego postępowania.

Sprawy wyznań

Przechodząc do sprawy wyznań p. minister podkreślił m. in., że uznaje jak najszerze poznanowanie dla uczuć i wierzeń religijnych i docenia ich rolę w rozwoju ludzkości. Dalej p. minister powiedział: „Na drodze rządu do harmonijnej współpracy z kościołami rzucają pewien cień wystąpienia niektórych jednostek, stojących nieraz na wysoce i odpowiedzialnych stopniach hierarchii kościelnej. Wystąpienia, godzące wprost w nie naruszalny autorytet rządu i organizację państwa. Nie zdążył on wprowadzić zamocni harmonii, ale wprowadzają zamęt w umyśle szerokich warstw. Wystąpienia takie pogłębiają jedynie kryzys wielkich autorytetów, będący jednym z elementów ogólnego kryzysu duchowego”.

Przemówienie swe min. Jędrzejewicz zakończył analizą celów, przyczyn i formy krytyki jego działalności ze strony opozycji, poczem nad budżetem rozwinęła się obszerna dyskusja, która rozpoczął poseł Czapiński (PPS).

Czarno i różowo

Mówca zapatrjuje się krytycznie na program nauczania, na pragmatykę nauczycielską, a zwłaszcza na wymogi co do kwalifikacji nauczycielskich.

Poseł Kornacki (Klub Narod.) zapatrjuje się w czarnych barwach na kwestię realizacji programu nauczania.

Poseł Polakiewicz (BB) m. in. stwierdza, że skoro Polska jest w znacznej większości krajem rolniczym, jest konieczne, aby nauczycielstwo szkół wiejskich posiadało ogólne wykształcenie rolnicze.

Posłanka Jaworska polemizuje z zarzutami opozycji stwierdzając, że metodom nauki nie należy powierzać rządu dusz, lecz tylko rząd nad pewnym działem nauki a tej prostej przyczynie, iż wielu mędzów nauki jest politycznie zaangażowanych.

Swoboda wiary

Po zakończeniu dyskusji ponownie zabrał głos min. Jędrzejewicz.

W odpowiedzi na pytanie posła Miedzinskiego minister oświadczył, że język rosyjski jako obowiązkowy znajdować się będzie w programach szkół handlowych.

W szkołach ogólnokształcących język ten będzie nieobowiązkowy, do wyboru jako jeden z obowiązkowych języków słowiańskich.

Omarwiając poruszone w dyskusji kwestie religijne, min. oświadcza, iż w najbliższej Polsce jest nie do pomysłenia, — aby jakieś dziecko nie miało swobody mowienia się w swoim języku rodzimym.

W dalszym ciągu minister zbija zarzuć i poszczególnych mówców z opozycji.

Imitacja zamachu stanu

Dużo huk — mało ognia Likwidacja puczu faszystowskiego w Czechosłowacji

PRAGA, 23. I. (PAT) Zajęcia w Brnie Morawskim zostały całkowicie zlikwidowane. W areszcie śledczym zatrzymano 35 osób. Główny winowajca napaści na koszarę porucznik rezerwy zbliżył i jak dotąd nie udało się go odnaleźć.

Mieszkańcy Brna spędzili noc w wielkim niepokoju, bo dla zaalarmowania garnizonu oddano cztery strzały armatnie i wypuszczono wiele rakiet.

Gen. Gajda aresztowany

PRAGA, 23. I. W związku z niedaną próbą dokonania przewrotu faszystowskiego w Brnie dokonano domowej rewizji u b. szefa sztabu generalnego i przywódcy czeskich faszystów, generała Gajdy.

Rewizja dostarczyła tyle obciążającego materiału, iż gen. Gajda został aresztowany.

Poszukiwanie sprawcy puczu

MORAWSKA OSTRAWA, 23. I. (PAT). W związku z projektowanym przewrotem faszystowskim w Brnie dokonano w ciągu dnia wczorajszego i dzisiejszego licznych rewizji w mieszkaniach działaczy faszystowskich w Brnie, Prościejowie i Pradze.

W mieszkaniu przywódcy faszystów czeskich, gen. Gajdy, zakwestjonowano bardzo obszerną korespondencję.

Sprawy i organizatora puczu, por. rezerwy, Kobzinka, jak dotąd nie ujęto.

Głosy prasy

MORAWSKA OSTRAWA, 23. I. (PAT). — Faszystowski zamach w Brnie odbił się głośnie echem po całym kraju.

Zamach ten spotkał się z jednomyślnym potępieniem przez całe społeczeństwo czesko-słowackie.

Prasa nazywa ten pucz szalonym pomysłem i domaga się od rządu wprowadzenia ostrej cenzury pism terorystycznych oraz likwidacji zrzeszeń faszystowskich.

40-godzinny tydzień pracy

dla pracowników umysłowych Zdecydowane wystąpienie polskiej delegatki

GENEWA, 23. I. (PAP.) Konferencja w sprawie skrócenia czasu pracy dysku-

Nominacje — zwolnienia

WARSZAWA 23. I. (PAT) — P. Ludomir Skórewicz, radca wojewódzki w Kom. Rządu w Warszawie, został mianowany starszą środkim prasko-warszawskim.

P. Aleksy Rzewski, starosta powiatowy w Łodzi, zwolniony został z tego stanowiska na podstawie art. 60 ust. o państwowej służbie cywilnej. (Jak wiadomo p. starosta Rzewski objął ma stanowisko notariusza w Łodzi. — Przyp. red.)

Dźwiękowy Kino-Teatr

ZACHĘTA

Dzisiaj i dni następnymi
Nawspólnie artysty dają
Wyższą jakość w sztuce
Czas widzieć na ekranie

Demon Miłości

(„Al. Aniyda“)

W rolach głównych: Brygida
Heim i Jean Angello.

Nad progr.:

„Dodatek dźwiękowy“

Wkrótce: Wesoly porucznik

Sala dobrze wystrzana.

NIEPEWNE LOSY REICHSTAGU

Targi o prawicową większość

Spółka Hitler — Hugenberg nie dojdzie do skutku

BERLIN, 23.1 (PAT). — Kancelarz Schleicher przyjął dzisiaj przed południem przez prezydenta Hindenburga. Jak przypuszczają tematem rozmowy była m. in. również sprawa pełnomocnictw w kwestii rozwiązania Reichstagu. Oficjalnie omawiano sprawę zorganizowania akcji zatrudnienia bezrobotnych.

Konszachty

BERLIN, 23.1 (PAT). — Pertraktacje przedstawicieli stronnictw, w kierunku utworzenia większości parlamentarnej z centrum, narodowych socjalistów i niemiecko-narodowych trwają, jakkolwiek według przypuszczeń — najprawdopodobniej nie dadzą rezultatu.

Hitler odbył dzisiaj rokowania z przywódcami narodowych socjalistów. W rokowaniach tych wziął również udział b. prezydent Banku Rzeszy dr. Schacht.

Do spotkania między Hitlerem a S. Rasserem nie doszło.

Demonstracje

BERLIN, 23.1 (PAT). Oprócz zapowiedzianego przez komunistów tygodnia antyfaszystowskiego i wielkiej demonstracji w śróde na placu Buelova, socjaldemokraci zwołują na dzień 29 b. m. wielki wiec pod hasłem: „przeciw prowokacyjnemu polityce rządu, a na rzecz jedności klasy robotniczej“.

Socjalistyczny „Vorwaerts“ wzywa komunistów, aby z wypadków niedzielnych wyciągnęli właściwe konsekwencje i przestali upatrywać głównych swych

wrogów w obozie socjalistycznym, stwarzając wspólne kadry edności robotniczej, zwrócone przeciw reakcji faszystowskiej.

Europa w kleszczach mrozu

Zaspy śnieżne wstrzymują ruch kolejowy

35 stopni poniżej zera w Rosji

Zima rozpanoszyła się już w Polsce na dobre. Mróz ścisła coraz większy i śnieg sypie od kilkunastu godzin tylko przerwami.

Dzisiaj stacje meteorologiczne zanotowały o godz. 8-iej rano następującą temperaturę:
Zakopane — 25 st., Cieszyn — 22, Krynica, Płock — 18 st., Warszawa, Lwów, Wilno, Lublin, Katowice i Przemyśl — 16 st., Pińsk — 15 st., Grudziądz — 14, Hala Gasienicowa — 13 st., Gdynia — 12, Puck — 9 st.

Na dzisiaj Państw. Instytut Meteorologiczny, zapowiada „mroz umiarkowany“.

Dyrekcje kolejowe wileńska i radomska musiały uruchomić na wie w liniach pług odśnieżny — ponieważ silne opady utrudniały komunikację i przelazanie wagonów na stacjach.

Najsilniejsze opady śnieżne zaobserwowano w dyrekcji gdań-

skiej. Tam pług odśnieżny pracują na wszystkich liniach.

Spóźnienie pociągów — niezauważalne.

Również w Małopolsce Wschodniej potworzyły się wielkie zaspy śnieżne. W wielu miejscowościach lwowskiej i stanisławowskiej dyrekcji kolejowej pług motorowe oczyszczają tor.

Z pogranicza rumuńskiego donoszą o powstaniu olbrzymich zaspy śnieżnych, wskutek czego ucierniał ruch graniczny.

Międzynarodowy pociąg popieszyzny Bukareszt — Warszawa przybył do Sniatynia z 8-godzinnym opóźnieniem.

Niewyłą jednak Polska nawiedziła fala mrozów. Wiadomości o mrozach i zasypach śnieżnych dochodzą niemal ze wszystkich krajów europejskich.

Szczególnie dotkliwie mrozy panują w Rosji, jak świadczą o tem poniższa depesza z Moskwy:

Europa ogłosi niewypłacalność

Małe widoki na dojdzie do porozumienia z Ameryką

LONDYN, 23.1 (PAT). — Według urzędowego komunikatu sekretarza stanu Stimson zawiadomił ambasadora angielskiego, że Roosevelt chętnie spotka się w początkach marca z przedstawicielami Wielkiej Brytanji celem omówienia

sprawy długów, zaznaczając, że jego zdaniem sprawę tę powinny być dyskutowane równocześnie ze światową konferencją gospodarczą.

LONDYN, 23.1 (PAT). — „Manchester Guardian“ drukuje korespondencję swego nowoorskiego korespondenta na temat rokowań, jakie nasuwają się obecnie co do anglo-amerykańskich rokowań w sprawie długów.

Według przewidywań rokowania toczyć się będą w bardzo wąskiej płaszczyźnie, albowiem jeśli kongres okaże się zbyt wymagający, Anglia i pozostałi dłużnicy ogłoszą niewypłacalność, a znowu teżby układy będą zbytnio uprzywilejowywać Anglię, kongres odmówi ratyfikacji.

Naogół biorąc jest jednak najprawdopodobniej, że do porozumienia nie dojdzie, wobec czego Anglia i pozostałi dłużnicy Ameryki ogłoszą w czerwcu r. b. niewypłacalność.

Konferencja

min. Becka

GENEWA, 23.1 (PAT). Minister spraw zagranicznych Józef Beck przyjął dzisiaj na specjalnej audjencji delegata perskiego na sesję Rady Ligi p. Davař-Chana oraz odbył konferencję z sekretarzem generalnym Ligi p. Drummondem.

Odrzucone protesty wyborcze

WARSZAWA, 23.1 (PAT). — W dniu 23 b. m. rozpatrywano w sądzie najwyższym cztery protesty wyborcze przeciw wyborom do sejmiku z okręgu wyborczego nr. 63 (Wilno miasto i powiat).

Protesty rozpatrywano na posiedzeniu jawnym. Wszystkie cztery protesty odrzucono.

14 tys. strajkujących w Londynie

LONDYN, 23.1 Ruch autobusów w Londynie zamari prawie całkowicie. Liczba strajkujących wynosi 14 tysięcy ludzi. Około 2.000 autobusów stoi w garażach i nie wyjechało dzisiaj rano na miasto.

Tysiące urzędników, spieszący do biur, zmuszone są korzystać z kolei podziemnej i tramwajów.

Skok w ramiona śmierci

AMSTERDAM, 23.1. Tragicznego wypadku doznał pewien znakomity pływak w Rotterdamie. Usiłował on dokonać efektownego skoku ze szczytu 72 metrowej wieży mostu kolejowego. Ale upadł tak nieszczęśliwie, że poniósł śmierć na miejscu.

Czarna śmierć

KRÓLEWSKA HUTA, 23.1 (PAT). W podziemiach kopalni „Niemy“ w Świętochłowicach obsunęły się zwaly węgla.

Jeden z zasypanych górników Henryk Dreszer ze Świętochłowic, poniósł śmierć, drugi zasypany górnik Jan Marcinkowski został wydobyty z szeregów okaleczeń.

Cwierć miliona ofiar obozów sowieckich

BERLIN, 23.1 Wychodzący tu rosyjski dziennik emigracyjny „Nowy Wiel“ donosi, że w ciągu ubiegłych trzech lat w sowieckich obozach karnych zamorio około czterech miliona zesłańców.

Deficyt budżetowy Polski

Niedobór w grudniu wyniósł 9 milionów 143 tys. zł.

WARSZAWA, 23.1. Dochód skarbu państwa w grudniu 1932 r. wyniósł 179 mil. 522 tys. zł. Wydatki osiągnęły sumę 188 mil. 365 tys. zł. Niedobór za grudeń wynosi 9 mil. 143 tys. złotych.

Za trzy kwartały bieżącego roku budżetowego dochody dały 1

milard 459,4 mil. zł., wydatki wyniosły 1 miliard 680 mil. zł. A więc do tej pory deficyt w budżecie państwa wynosi 222 miliony złotych.

Opierając się na dotychczasowych danych, można wnosić, że deficyt za cały rok wyniesie około 300 milionów zł.

Ofenzywa żebraków niemieckich na Szwajcarię

Specjalny wywiad i komunikacja autobusowa

BERN, 23.1 (PAT). Dzienniki donoszą o wzmagającym się nieustannie napływie żebraków niemieckich do Szwajcarii.

Przekradają się oni przez zieloną granicę, głównie pod Bazylen, oraz przez północno-wschodni odcinek graniczny. Stwierdzono, że inwazja ta jest planowo zorganizowana.

Istnieje specjalny wywiad, który zbiera w Szwajcarii adre-

sy osób zamożnych i komunikuje je żebrakom przed rozpoczęciem marszrut, zalecając im przytem odpowiednie metody dla wywoływania litości.

Funkcjonuje również specjalna komunikacja autobusowa, która przewozi żebraków, którzy zdążyli się przedostać do Szwajcarii, od granicy wglab kraju.

Mołotow o pakcie nieagresji

Uroczyste otwarcie sesji budżetowej w Rosji Sowieckiej

MOSKWA, 23.1. (PAT). W wielkiej sali pałacu na Kremlu odbyło się otwarcie obrad sesji budżetowej Związku Socjalistycznych Republik Rad.

W specjalnej loży zasiadli przedstawiciele akredytowanego w Moskwie korpusu dyplomatycznego i przedstawiciele prasy zagranicznej.

Dotychczasowy prezydialny zasiadł: prezes centralnego komitetu wykonawczego, Kalinin, wszyscy komisarze ludowi, prezes wszechrosyjskiego „wiczka“ i zarazem prezes rady komisarzy ludowych, Mołotow oraz Stalin.

Zagali zebranie Mołotow, który — po omówieniu problemów natury wewnętrznej przeszedł do zagadnień polityki zagranicznej.

Nawiązując do poddania pakto- w nieagresji między Rosją z jednej a Polską i państwami bałtyckimi z drugiej strony, mówca stwierdził, że trudności w rokowaniu z Rumunją powstały stąd, iż

Rumunja nie prowadzi własnej, samodzielnej polityki zagranicznej, na czem bardzo źle wyjdzie.

Kradzież w angielskich składach amunicyjnych

LONDYN, 23.1. (PAT). W miejscowości Marburg wykryto wielką kradzież materiałów wybuchowych. W miejscowej prokuracji, co wyłamaniu pięciorga opancerzonych drzwi, zabrano 2.000 naboju pyrotechnicznych i kilkanaście kilogramów t. zw. romberu, materiału o niezwykle wielkiej sile wybuchowej.

Sprawców kradzieży nie ujawniono.

15 milionów zł. zaległości u pracodawców na rzecz łódzkiej Kasy Chorych

Ostatnio opracowane zostało sprawozdanie finansowe łódzkiej Kasy Chorych za rok 1932.

W sprawozdaniu tem rzucza się w pierwszy rzędzie w oczy jako jedno z najważniejszych pozycji — zaległość wypłat od pracodawców, a przedewszystkiem — od przemysłu.

Jak wynika z tego sprawozdania — na koncie r. ub. łódzka Kasa Chorych dysponowała kapitałem płynnym w kwocie 820.462 zł.

Poza wierzytelnościami ogólnymi, wynagrodzili 2.384.077 zł., pozostałe należności od pracodawców — 15.083.252 zł.

Wartosc zapasów materiałów oceniona została na 983.862 zł.

wartości ruchomości oszacowano na 3.584.873 zł. wartość nieruchomości — na 11.051.824 zł.

Akcepty łódzkiej Kasy Chorych wyniosły według sprawozdania 66.700 zł., długi i różne zobowiązania — 14.085.341 zł., odpisy na fundusz amortyzacyjny — 2.113.095 zł., odpisy na fundusz zapasowy — 18.363.014 zł.,

Odpisy na fundusz zapasowy nie mogą być natychmiast zrealizowane z uwagi na zaleganie z wypłatą na rzecz Kasy Chorych składkę ubezpieczeniową, ściąganych przez pracodawców od pracowników, jak również należnych od pracodawców.

Do

P. T. Prenumeratorów Zamiejscowych

Do dzisiejszego numeru naszego pisma dołączamy blankiet nadawczy P. K. O. Nr. 143039 prosząc P. T. prenumeratorów o wpłacanie należności za prenumeratę pisma.

WYDAWNICTWO

„N. DZIENNIK ŁÓDZKI“

ANATOL MINKOWSKI
prezes Unii Zw. Zw. Prac. Umysłowych

W imieniu najbardziej upośledzonych

Nie ulega chyba żadnej wątpliwości, że klęska bezrobocia jest najtragiczniejszym objawem kryzysu i zdawałoby się, że wysiłki całego społeczeństwa winny być skoncentrowane, aby tę klęskę załagodzić.

Rozstrzygnięcie w obecnym ustroju zagadnienia bezrobocia w wielkim stylu jest niewątpliwie jedynie możliwe drogą międzynarodowej reglamentacji czasu pracy, obiegu pieniądza, kredytów, wymiany i t. p.

Każde poszczególne państwo jest tylko w możności w nieznaczny sposób stopić ostrze tragicznych skutków bezrobocia.

Jednym z takich środków są t. zw. fundusze bezrobocia.

Pracownicy umysłowi, podlegający przymusowi ubezpieczenia na wypadek braku pracy, mają swój własny fundusz na wypadek bezrobocia, t. j. fundusz powstały ze składek wpłaconych przez pracodawców i pracowników na ten cel, bez żadnych dopłat ze strony Skarbu Państwa.

Rozpiętość kryzysu i nasilenie bezrobocia spowodowały, że w roku 1932 fundusz ten wyczerpał rezerwy nagromadzone w latach poprzednich i stał się deficytowy.

Jakie mogły być środki zaradcze dla zrównoważenia tego funduszu: albo zwiększenie składek albo zmniejszenie świadczeń, wypłacanych bezrobotnym.

Zorganizowani w związki zawodowe pracownicy umysłowi wypowiedzieli się od początku tylko za jednym rozwiązaniem, t. j. zwiększeniem składek, pracodawcy od początku stanęli na zwykłym sobie aspołecznym stanowisku i wykluczyli z dyskusji jakiegokolwiek, choćby minimalne, obarczenie warsztatów pracy na rzecz bezrobocia,

poszli nawet dalej — stali się nagle niezwykle opiekunami swoich pracowników i sprzeciwiali się również obciążeniu pracowników na rzecz bezrobotnych kolegów.

Stanowisko to nie dziwi nas wcale, wszak łagodzenie losu bezrobotnych choć w części utrudniłyby mogło szalejący coraz bardziej wyzysk pracy, wynikający ze zwiększającej się podaży pracy.

Momenty natury społecznej wśród naszych rodzimych lewajatańskich sfer gospodarczych czyż wogóle mogą wchodzić w rachubę, kiedy właściwych kierowników skomplikowanej maszyneryi należy szukać w Paryżu, Wiedniu, Medjolanie, czy innej zagranicznej finansowej metropolji.

Na przykładzie przykładzie prawda ta występuje aż nadto jaskrawo.

Z całkowitą zimną krwią uczyniły nasze sfery gospodarcze z pogwałcenia bezrobotnych swój „cheval de bataille” w ogólnym ataku na ubezpieczenia społeczne.

One też w całej mierze poniosą odpowiedzialność za ostateczną nędzę dziesiątków tysięcy, jak odpowiadać muszą za sięgające dziesiątków milionów zaległości niewpłaconych do Zakładów Ubezpieczeń, a na które składały się w znacznej mierze składki samych pracowników.

Zastanowienia godnym jest również, że wniesiona przez rząd ustawa do sejmiku idzie w swych zasadniczych założeniach po linii życzeń sfer gospodarczych.

Rozumiemy dobrze, że długą i żmudną jest walka Polaków o swą względną przynajmniej niezależność gospodarczą, ale trudno pogodzić się z faktem, że ułamki procentu w stosunku do kosztów produkcji stanowiącym w obecnym stanie gospodarczego rozwoju Polski o zepchnięciu do skrajnej nędzy najbardziej upośledzonych.

W ubiegłą niedzielę na zgromadzeniu pracowników przemysłu kottoniarskiego, odbytem w siedzibie ZZZ, pod przewodnictwem sekretarza generalnego włóknarzy ZZZ, Czumy, uchwalono wystąpienie z dwugodzinny strajkiem demonstracyjnym, który przeprowadzony być miał wczoraj w godzinach od 11 do 13-ej.

Strajk został proklamowany wobec dalszych tarć, jakie znaczący się w sprawie zawarcia umowy zbiorowej w przemyśle pończosznym.

Bezpośrednią przyczyną podjęcia akcji strajkowej był fakt, iż jedna z firm pończosznyczych, mianowicie Lapdo, w dwie godziny po zawarciu umowy z pracownikami na warunkach, przewidzianych w ostatniej umowie zbiorowej, umowę tę zerwała.

Wczoraj, w godzinach rannych, do inspektoratu pracy nadeszło oświadczenie przemysłowców, iż gotowi są oni przystąpić do rokowań w sprawie zawarcia umowy zbiorowej.

Konferencja w tej sprawie wyznaczona została na dzień dzisiejszy.

Należy zaznaczyć, iż kottoniarze występują obecnie o tyle agresywniej, iż w związku z nastaniem okresu mrozów fabry-

Kottoniarze walczą

Dziś konferencja w okręgowym inspektoracie pracy

kańci otrzymali większe zamówienia na towary zimowe, których we właściwym sezonie, wobec długotrwałego ciepła, wykonyano bardzo niewiele.

Dla należytego pokierowania akcją przyjeżdża do Łodzi z Warszawy pan. Garddecki, który odbedzie konferencję z przedstawicielami kottoniarzy i przemysłowców.

Wobec podjęcia próby załagodzenia zatargu w pończoszarce — zapowiedziany na dzień wczorajszy strajk protestacyjny nie ujął się. Podjęty on został częściowo tylko w niektórych fabrykach.

Celem załagodzenia konfliktu administracja firmy rozpoczęła wczoraj wypłaty. W ciągu kilku godzin między przedstawicielami firmy, robotników, oraz inspektorem 13 obwodu, p. Kakowskim, toczyły się pertraktacje.

Według zapewnień, otrzymanych przez okręgowego inspektora pracy, int. W kłótwicza wszystkie należne robotnikom pieniądze mają być wypłacone, w związku z cmem jest prawdopodobne, że już z dniem dzisiejszym fabryka będzie ponownie uruchomiona.

Likwidacja zatargu na Widzewie

W dniu wczorajszym wszyscy robotnicy „W dzwelskiej Manufaktury”, w liczbie około 6.000 ludzi, wstrzymywali się w dalszym ciągu od pracy.

Według zapewnień, otrzymanych przez okręgowego inspektora pracy, int. W kłótwicza wszystkie należne robotnikom pieniądze mają być wypłacone, w związku z cmem jest prawdopodobne, że już z dniem dzisiejszym fabryka będzie ponownie uruchomiona.

Zakład do zdecydowanego przeciwstawienia się zarządzeniom i projektom, godzącym w interesy ubezpieczonych, wszelkimi stojącymi do ich dyspozycji środkami, aż do złożenia mandatu władze.

4) Zebrani zwracają uwagę władz ZUPU na niedostępną energicznie ściąganie należności od pracodawców, co powoduje często straty dla Zakładu, a jednocześnie wyrządza krzywdę ubezpieczonym, którzy niejednokrotnie dzięki temu pozbywani są należnych im świadczeń.

5) W związku z powyższymi zebrani domagają się usprawnienia egzekucji i energicznego stosowania przepisów ustawy o wykreśleniach w stosunku do pracodawców przywłaszczających składki płacone przez pracowników.

6) Wreszcie zebrani domagają się roztoczenia ścisłej, niż dotychczas, opieki nad ubezpieczonymi w formie zwiększenia kontroli nad zakładami pracy.

Zwiększyć kontrolę nad zakładami pracy

Protest Rady Okręgowej Unii Z.Z.P.U. przeciwko redukcjom świadczeń socjalnych

Wczoraj odbyło się zebranie łódzkiej Rady Okręgowej Unii Z. Z. P. U., poświęcone sprawie projektowanych i wprowadzonych zmian o ubezpieczeniu pracowników na wypadek braku pracy. W wyniku zebrania powzięto następującą rezolucję:

Plenarne zebranie łódzkiej Rady Okręgowej Unii Zw. Zw. Pracowników Umysłowych po wszechstronnym rozważeniu sytuacji, w jakiej s-ukiem trudności finansowych Z. U. P. U. i związanych z tem zarządzeń, znalazły się rzesze bezrobotnych pracowników umysłowych, stwierdza:

- 1) Obniżenie świadczeń z powodu braku pracy, pomyślanej jako środek do usanowania finansów Z. U. P. U., dokonane rzęszą bez dostatecznego uzasadnienia prawnego, jest sprzeczne z najelementarniejszym pojęciem sprawiedliwości społecznej, dla zrealizowania której zostało powołane ustawodawstwo w Polsce, zaś w psychice szerokiej rzesze ubezpieczonych podważa przywiązanie do idei ubezpieczeń społecznych.
- 2) Zebrani, stwierdzając, iż doceniamy trudności, w jakich znalazły się Z. U. P. U., to jednak widzą możliwość zaradzenia złu przez powołanie do ofiar obu stron stosunku służbowego, drogą podwyższenia składek na ubezpieczenie z powodu braku pracy.
- 3) Zebrani wzywają przedstawicieli Unii w Radzie Zarządzającej

woju braku pracy, pomyślanej jako środek do usanowania finansów Z. U. P. U., dokonane rzęszą bez dostatecznego uzasadnienia prawnego, jest sprzeczne z najelementarniejszym pojęciem sprawiedliwości społecznej, dla zrealizowania której zostało powołane ustawodawstwo w Polsce, zaś w psychice szerokiej rzesze ubezpieczonych podważa przywiązanie do idei ubezpieczeń społecznych.

2) Zebrani, stwierdzając, iż doceniamy trudności, w jakich znalazły się Z. U. P. U., to jednak widzą możliwość zaradzenia złu przez powołanie do ofiar obu stron stosunku służbowego, drogą podwyższenia składek na ubezpieczenie z powodu braku pracy.

3) Zebrani wzywają przedstawicieli Unii w Radzie Zarządzającej

że kryzys gospodarczy niekoniecznie jest odpowiedzialną porą do przeprowadzania reform społecznych w sposób, któryby odpowiadał interesom robotników. Nie da się również zaprzeczyć, że kryzys może być dla kapitalistów akurat odpowiednim momentem do przekształcania ustawodawstwa socjalnego w myśl ich krótkowzrocznie pojętego interesu.

O ile tedy miało się nie udać zasadnicze polepszenie projektu rządowego w kierunku pokrywania przez skarby państwa przypuszczalnego niedoboru ubezpieczeń b. zabiorze pruskim ubezpieczenia. A przecież przed 10 laty Polska przejęła od rządu niemieckiego odpowiedzialność kapital na to ubezpieczenie.

Wedle tego projektu przedsiębiorcy nie tylko nie płaciliby nic na ubezpieczenie starości robotnikom, którzy całe swe siły sterali w pracy nad przysporzeniem im zysku ale płaciliby mniej na całkowisty ubezpieczeń społecznych, niż płacą obecnie obowiązująca ich część. Poprostu robotnicy musieli by stale opłacać kapitalistów za ich laskawą jednorazową zgodę na to ubezpieczenie.

Wedle tego projektu cała klasa robotnicza opłacałaby nie tylko koszty ubezpieczenia starości i niezdolności do pracy, ale ponadto pokrywałaby niedobór ubezpieczenia w b. dzielnicy pruskiej (1 i pół proc od płacy) i dopłacałaby przedsiębiorcom. Można łatwo zrozumieć, że wskutek tego projektowane emerytury wypadłyby w znikome, niewystarczającej do życia, znaczenie nawet mniejszej wysokości, niżby to z opłat robotniczych wynikało.

Z tego liczenie wynika nauka,

Jak przelamać kryzys?

(Dalszy ciąg programu Z. Z. Z.)

Zupełna swoboda obrotu walutami, brak jakiegokolwiek zarządzeń, chroniących naszą walutę w okresie kryzysu, ułatwił odpływ od początku 1930 r. złota i obcych walut, służących za pokrycie złotego, zagranicę.

W ciągu ostatnich 34 miesięcy pokrycie kruszcowo-walutowe ziołego zmniejszyło się ze 1119 milionów zł. na 530 milionów zł., a więc o 589 milionów zł., czyli o 52,7%.

1930	o 268 milionów złotych
1931	" 162 "
1932	" 158 "

Jeżeliby nadal miało się w tym stopniu zmniejszać, łatwo sobie obliczyć, że w ciągu trzech lat odpłyne całe nasze kruszcowo-walutowe pokrycie zagranicę.

Ten przebieg sprzeczny jest z dążnością koniecznego powiększenia obiegu, utrzymania stałej wartości naszego pieniądza i gospodarczego niezależnienia się od zagranicy przez ewentualne w przyszłości zerwanie z kruszcowem pokryciem pieniądza.

Ten odływ złota i obcych walut należy powstrzymać przez natychmiastowe zarządzenia dewizowe.

Najzupełniej zgodne z obowiązującym prawem powiększenie obiegu pieniężnego do wysokości mieszczącej się najzupełniej w dotychczasowej budowie naszej waluty, może być pozorem do próby podważenia wartości naszego złotego. Zapobiegą temu w zupełności należyce przemysłowe ochronne zarządzenia dewizowe. Mają one również za cel gromadzenie złota dla wyrównania stałego niedoboru bilansu płatniczego i na wypadek zasadniczej reformy walutowej dla handlu z zagranicą.

Pokrycie kruszcowo dla naszej waluty zostało nabyte przy pomocy pożyczki zagranicznej, którą umarzamy i oprocentujemy rocznie sumą 9 od sta. Każdy złoty, puszczony w obieg, przy tylko 30% pokryciu kruszcowem musi zarobić dla banku 27% na pokrycie tego długu. Przy zwiększonym p kryciu musi złoty zarobić więcej. Tak np. przy tegorocznym 42% pokryciu obciążenie złotego z tego tytułu wynosi w b. roku 38% jego wartości. Równocześnie tedy z powiększeniem, w powyższych granicach, obiegu pieniężnego, należy obniżyć w Polsce stope pro-

centową w takim stosunku, w jakim zmniejszenie procentu pokrycia zmniejsza obciążenie naszego złotego.

VII. Ustawodawstwo społeczne.

Brak w naszym ustawodawstwie społecznym przedewszystkiem ustawy zabezpieczającej robotników starości i chroniącej jego byt w razie niezdolności do pracy.

Łatwo znać przyczyny tego braku w niechęci do pokrywania znacznych wydatków z wykonywaniem tego ubezpieczenia złączonych.

Trzy są możliwe źródła funduszu na emerytury robotnicze: wpłaty robotników, wpłaty przedsiębiorców i wpłaty skarbu państwa, wszystkie obciążają najbardziej zainteresowanych lub najmocniej obciążających.

Tak ważna reforma wprowadzona w okresie pomyślności gospodarczej musiałaby w odpowiednim stopniu pociągnąć do świadczeń te wszystkie czynniki, tem samem wysokość emerytur mogłaby być stosunkowo zadowalająca. Tymczasem projekt rządowy, przedłożony samowolnie w obecnym roku, t. j. w dobie posuwającego się niepomyślnego pobjżenia gospodarstwa społecznego i rosnącego niedoboru kasy państwowej nie zaspokoił żądań klasy robotniczej.

HALLO!!! UWAGA!!!

DANCING

W CUKIERNI „PAVILLON”

w Łodzi Sienkiewicza 40

Z dn. 20 stycznia r. b. **ceny niższe.** Orkiestra
powiększona. Konsumcja — ciastka z cukierni
Piątkowskiego łącznie z herbata gr. 70.

Wstęp bezpłatny.

KRONIKA

Dzisiaj
Tymoteusza B. M.

Styczeń
24
Wtorek

Jutro:
Nawrócenie św. Pawła.

Słońce wsch. 7.28, zach. 16.07
Kiełtyce: 7.24, 14.12

Nocne dyżury aptek.

Nocy dzisiejszej dyżurują apteki: J. Koprowskiego, Nowomiejska 15. S. Trawkowskiej, Brzezińska 56. M. Rogożnoloma, Śródmiejska 21. M. Bartoszewskiego, Piotrkowska 96. J. Kłopta, Kątna 54. L. Czwikłego, Rokicińska 58.

Z rady miejskiej

W tygodniu bieżącym posiedzenia plenarnej Rady Miejskiej ani też obrad komisji radzieckich nie będzie.

Następne posiedzenie rady wyznaczone zostało na czwartek 9 lutego. Na posiedzeniu tem załatwione będą wnioski nagłe poszczególnych stronnictw, zgłoszone na ostatnim posiedzeniu, a niezalutowane z powodu quorum.

Po tem posiedzeniu rozpocznie się sesja budżetowa rady miejskiej.

Prokurator Markowski opuszcza Łódź

Jak już donosiliśmy, na wniosek min. sprawiedliwości, dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej przemieszczony został dotychczasowy prokurator przy sądzie okręgowym w Łodzi, dr. Jan Markowski, na stanowisko prokuratora przy sądzie apelacyjnym w Lublinie.

Prokurator Markowski opuszcza dotychczas zajmowane stanowisko z dniem 1 lutego r. b.

Na stanowisko prokuratora przy sądzie okręgowym w Łodzi powołany zostaje dotychczasowy prokurator przy sądzie okręgowym w Grudziądzu, p. Zygmunt Kalapski.

Wolne mieszkania na Polesiu

W osiedlu miejskim na Polesiu Konstancynowskim jest obecnie wiele wolnych mieszkań dwu i trzykondywnych.

Przyczyną opróżniania mieszkań na Polesiu jest w pierwszym rzędzie dość wysokie komorne, do którego dochodzi koszt komunikacji z miastem.

R. 1863 w „Iskrach”

Z okazji 70-letniej rocznicy powstania styczniowego „Iskra”, tygodnik dla starszej młodzieży, poświęcił mu większą część ostatniego numeru. Otwiera numer piękny wiersz H. Duninówny „Stara pisemka”. Wisława opowiada o Wystawie roku 1863, urządzanej w półwiekową rocznicę powstania w Pałacu Sztuki we Lwowie.

Sereg dalszych ciekawych artykułów, stałe działy, powieści, wreszcie bogata tygodniowa „Gazetka Iskier” kończą numer. Przy artykułach wiele ilustracji.

Adres Redakcji i Administracji: Warszawa, Filitowa 75.

Pożary w mieszkaniach

W dniu wczorajszym centrala straży ogniowej zaalarmowana została wieścią o wybuchu pożaru w mieszkaniu Nesla Saenger przy ul. Zamiełna 15, gdzie zapaliła się podłoga.

Drugi wypadek pożaru miał miejsce w mieszkaniu Antoniego Wesolkiewicza przy ul. Zeromskiego 87, gdzie zapaliła się ściana w kuchni z powodu zleżo przewodu kominowego.

W obu wypadkach pożaru poszczególnie oddziały straży ogniowych w krótkim czasie ogień zlikwidowały.

Pokój umeblowany

do wynajęcia od zaraz dla solidnego pana. Przejazd 48 m. 10.

Aresztowanie sekretarza magistratu Rudy Pabjanickiej

Poważne braki w kasie magistratu rudzkiego

W wyniku przeprowadzonej swego czasu przez inspektora samorządowego Szczerbińskiego lustracji w magistracie Rudy Pabjanickiej — aresztowano onegdaj z polecenia sędziego śledczego sekretarza tego magistratu, Ludwika Głonek. Głonek oskarżony jest o szereg nadużyć na terenie magistratu rudzkiego oraz o przyjmowanie łanówek zarówno w naturze jak i gotówce.

M. in. aresztowanemu zarzucano, iż wykسیgował na rachunek miasta sumę 2625 zł. na wykupienie weksła, który nie wspólnie z gospodarzami miejską nie miał.

W podobny sposób wykupione zostały weksle z dnia 8.X.1930. na sumę 2 00 zł. z dnia 18.XII.1930 na sumę 3.040 zł. i t. d.

Niezależnie od powyższego stwierdzone zostało, iż w magistracie rudzkiem sporządzane były dwie listy plac dla personelu, z których pieniądze brał ówczesny kasjer Fiszler, który następnie popenił samobójstwo, część zaś Głonek.

Dałże istnieje poważny zarzut przeciw Głonkowi o przywłaszczenie weksli in blanco z wystawienia Magistratu na sumę 20.000 zł.

Przy transakcji zawartej z niejakim Weigtem o kupno placu, wzięto temu ostatniemu 20.000 zł. w wekslach in blanco, tytułem czasowej gwarancji.

W aktach Magistratu znajduje się protokół przyjęcia tych weksli od Weigta, po uregulowaniu należności częściowo w gotówce, częściowo w nowych wekslach terminowych. Samych natomiast weksli, które z racji podpisu mogły w każdej chwili po wypełnieniu pójść do obiegu, nie znaleziono. Protokół przyjęcia weksli na 20.000 zł. podpisał Głonek, ówczesny kasjer Fiszler i buchalter Polheim.

Pozatem na Głonku ciąży zarzut przywłaszczenia składek ogniowych, ściąganych na rzecz Pow. Zakł. Ubezpieczeń Wzajemnych oraz wystawienia weksli własnych pod pieczęcią magistratu.

Aresztowanie sekretarza magi-

stratu wywołało zrozumiałe wrażenie w Rudzie Pabjanickiej. Obecnie śledztwo toczy się w kierunku dokładnego sprecyzowania nadużyć popełnionych przez Głonka i strat, poniesionych z tego powodu przez samorząd rudzki.

Władze nadzorcze interwenjują z powodu ciemności na Chojnach Przymusowe opłaty za oświetlanie ulic

Już od trzech tygodni t. j. od 1 stycznia r. b. dzielnica Chojny pozbawiona jest oświetlenia ulic, albowiem wobec niezapłacenia należności za prąd, elektrownia łódzka wstrzymała dopływ prądu do lamp ulicznych na Chojnach.

Wobec oporności właścicieli nieruchomości, którzy nie godzą się na ponoszenie opłat na oświetlenie ulic, sprawą tą zajęły się obecnie władze administracyjne.

Biorąc pod uwagę stosunkowo nieznaczne zaległości gminy Chojny w opłacie za zużycie prądu, które to zaległości dochodzą do 1000 zł. zaledwie, jest nadzieja, że sprawa oświetlenia zostanie załatwiona w najkrótszym czasie, tembardziej że elektrownia skłonna jest rozłożyć spłatę zaległości na raty.

Ponieważ nieoświetlenie ulic powoduje wzrost przestępczości, władze nadzorcze gminy Chojny, w pierwszym rzędzie zaś wydział powiatowy Sejmiku łódzkiego oraz starostwo powiatowe zaęły się sprawą oświetlenia Chojen i najprawdopodobniej, wobec opornej stanowiska właścicieli nieruchomości, działelnicy w drodze przymusu nałożą opłaty na oświetlenie ulic dzielnicy chojeńskiej.

Pobór podatku od lokali mieszkalnych służbowo podlegających opodatkowaniu

We wtorek dnia 24 bm. rozpoczęte zostanie przez wydział podatkowy magistratu doreczanie płatnikom nakazów na podatek od lokali za 1933 rok.

Doreczanie nakazów uskuteczniać będą nie poborcy, jak to pier-

wolnie projektowano, lecz gołcy za pokwitowaniem, przy czym gołcy ci nie mają prawa inkasować należności.

Zainteresowani podatnicy mogą w właściwym czasie wnieść podatek do kasy miejskiej, bez doliczenia odsetek za zwłokę.

Jednocześnie magistrat wyjaśnia, że mieszkania służbowo podlegające opodatkowaniu narówni z innymi mieszkaniami i osoby, które nie uskuteczniły dotychczas zgłoszenia omawianych mieszkań do opodatkowania winny to uskutecznić w najbliższym czasie.

Strajk autobusów

Wczoraj przybyło do Łodzi tylko 40 wozów

Sprawa całkowitego zamknięcia ruchu autobusowego na terenie województwa łódzkiego z powodu zaigrania na nie ubezpieczenia autobusów, nie została przesądzona. Właściciele poszczególnych przedsiębiorstw autobusów samorzędnie ograniczyli ruch autobusów, tak iż w dniu wczorajszym na posteręgólne dworce autobusowe przybyło zaledwie 40 wozów. Ograniczenie ruchu spowodowało brak połączenia autobusowego z niektórymi ośrodkami handlowymi województwa łódzkiego, co jest szczególnie uciążliwe dla miejscowości, nieposiadających połączenia kolejowego.

Wątek właścicieli autobusów województwa łódzkiego w dalszym ciągu czyni zabieg w kierunku uregulowania kwestii ubezpieczenia autobusów przez ustalenie taryfy ubezpieczeniowej. W tym celu wyjechała do Warszawy specjalna delegacja — prezesem Zw. p. Sznajderwicem, na czele, która łącznie z delegacjami innych związków oraz władz centralnych Związku w Warszawie, interwenjować będzie u min. komunikacji i min. Skarbu w kwestii wydania rozporządzenia regulującego wysokość ubezpieczenia przed terminem wprowadzenia przymusu ubezpieczenia.

Zbędny trud i niepotrzebny wydatek

Kompetencje oddziałów urzędu emigracyjnego

Niejednokrotnie zdarza się, iż mieszkańcy Łodzi, zamierzający wyemigrować, wyjeżdżają do Warszawy, aby w centrali syndykatu emigracyjnego zasięgnąć odnośnych informacji.

Jak informują z łódzkiego oddziału syndykatu emigracyjnego — wszelkie sprawy, dotyczące emigracji, bądź to w zakresie informacyjnym, bądź też w zakresie pomocy, ulgowych bile-

tów na przewóz bagażu, bileto- w na przejazd kolejami i t. d., załatwia również łódzki oddział syndykatu, przy ul. 6 Sierpnia 3.

W miejscowościach powiatowych do właściwych oddziałów syndykatu emigracyjnego kierują urzędy starościńskie i gminne, wskazując dokładne adresy oddziałów omawianej instytucji.

Powrót złodzieja z wizyty wprost w bramy aresztu

W dniu wczorajszym ksiądz Stanisław Nowicki, kapelan harcerstwa polskiego, oddział w Łodzi, stojąc przy kasie na stacji Łódź-Kaliska spostrzegł, iż jakiś mężczyzna, czekający obok niego, usiłuje wydobyć z kieszeni księdza portfel, zawierający kilkakaset złotych i różne dokumenty.

Ls. Nowicki wszczął alarm i chwycił złodzieja za rękę.

Jak się okazało — rzezimieszką był 21-letni Izrael Geldfarb, mieszkaniec Warszawy.

Geldfarb bawił w Łodzi u przyjaciół. Przed powrotem do Warszawy usiłował skorzystać z okazji i zaopatrzyć się przy pomocy kradzieży w gotówkę.

Złodzieja zatrzymano w areszcie do przeprowadzenia dochodzeń.

BÉZKONKURENCYJNY
REPERTUAR FILMOWY
Dźwiękowego Kina
„CAPITOL”

„Mata Hari”
dramat kobiety kurtyniary
szolega. GRETA GARBO-
NOVARRO

„Człowiek, którego zabiłem”
Reż. E. LUBICZA z udziałem
NANCY CARROL,
P. HOLMESA.

Błękitna Rapsodia
z udziałem CHARLES
FARRELA I JANET GAY.
NOR

„Boczna ulica”
z czarułacą IRENE DUNN
I JOHN BOLES

„Szatan zazdrości”
Talulla Bankhead
— Gary Cooper
oraz te wszystkie, które cechują
wybitny artysty w pomysłach, w ry-
sunku i pięknej oprawie muzycznej

Z głodu
W poczekalni wydziału opieki
społecznej magistratu m. Łodzi,
zasiedział 27-letni Adamiś Franciszek
bezdolny.
Lekarz pogotowia stwierdził o
stabilności, spowodowanej głodem i
przewoził Adamiśkiego do szpitala
przy zbiorni miejskiej.
Adamiśki przyszedł po zapo-
moge.

Absolwent
konserwatorium muzycznego
udziela lekcji gry na skrzyp-
cach, oraz korepetycji w całej
75 gr. za lekcję.
Wiadomość: ul. Wólczańska Nr. 136
m. 16.

Zawiść, złość i krzywda

Siewczyni cholery drobiu

W początku września 1932 r. we wsi Wola Buczkowska, gminy Buczek, powiatu łaskiego wybuchła cholera drobiu, która rozszerzała się w gwałtowny sposób, niszcząc setki sztuk ptactwa.

W dniu 6 września 1932 r. Bronisław Uznanicki, mieszkaniec Woli Buczkowskiej, wyszedłszy rano na pole, zauważył, że sąsiadka jego, Marianna Dziepoła, u której najpierw pojawiła się cholera, rozrzuca coś po polu.

Zaciekawiony zbliżył się i stwierdził, że na polu rozsiadane są kluszczyki, składające się z maki żytniej i mięsa ze zdechłych kur. O odkryciu swem Uznanicki powiadomił policję. Dochodzenie wdrożone przeciw Dziepołowej stwierdziło, że kobieta ta powodowana złościwością, trula w ten sposób zwy-

stkie kury, rozsiewając zarazki cholery, zawarła w mięsie zdechłych kur, po polach swych sąsiadów.

Dziepołową pociągnięto do odpowiedzialności karnej. Na rozprawie w dniu wczorajszym w Sądzie okręgowym w Łodzi Dziepołowa nie przyznała się do winy, wyjaśniając, że mięso zdechłych kur gotowała i spożywała sama wraz z rodziną.

Zeznania świadków potwierdziły jednak całkowicie jej winę, stwierdzono bowiem, że powodowana dziwną złościwością trula inne kury, przagnąc, by wyzdechały tak jak jej własne.

Sąd po naradzie, uwzględniając niski poziom umysłowy oskarżonej, skazał ją na 100 zł. grzywny z odroczeniem na trzy miesiące aresztu.

Drapieżna niewiasta

Krwawy finał sielanki

42-letni Kazimierz Makowiecki (Spacerowa 12) przyjmował parokrotnie w swem mieszkaniu jakąś kobietę, z którą łączyły go najwidoczniej bliższe stosunki.

Onegdajszego wieczoru owa niewiasta zjawiła się znnowu w mieszkaniu Makowieckiego.

Wkrótce potem ze wspomnianego mieszkania zaczęły dochodzić odgłosy wielkiej awantury co zwabiło przed zamknięte drzwi Makowieckiego licznych sąsiadów.

W pewnej chwili drzwi otworzyły się, zagadkowy gość Makowieckiego owa kobieta wybiegła na ulicę, zaś zaintrygowany (tem wszystkim sąsiedzi weszli do mieszkania, gdzie znaleźli Makowieckiego, leżącego na łóżku. Makowiecki był obficie zbroczony krwią.

Lekarz pogotowia, wezwany przez sąsiadów poszkodowanego, stwierdził liczne rany i po założeniu Makowieckiemu opatrunków pozostawił go na miejscu.

DZIENNIK SPORTOWY

Pierwsze zimowe mistrzostwa lekkoatletyczne

Pierwsze zimowe mistrzostwa lekkoatletyczne Polski odbędą się dn. 5 lutego w Przemysłu w hali tamtejszego Ośrodka W. F. i P. W.

Program zawodów został ustalony następująco: 50 m. płotki dla pań i panów, pchnięcie kulą, skok w dal dla panów i skok w dal z miejsca dla pań, skoki wzwyż, biegi na 50 m. dla pań i panów, bieg 3 km. dla panów szafeta 3 x 800 m. dla pań i skok o tyczce.

Zgłoszenia do 28 bm. przyjmie p. I. Chiger, Lwów, Jagiellońska 16. Dla zwycięzców przewidziane są nagrody indywidualne.

Kwatery i wyżywienie dla uczestników bezpłatne. W zawodach spodziewany jest udział najlepszych zawodników polskich z Kamińskim na czele.

Mistrzostwabokserskie Zw. Strzeleckiego

W roku bieżącym odbędą się pierwsze mistrzostwa Polski Z. S. w boksie.

Mistrzostwa te odbędą się w Łodzi w drugiej połowie marca, wycieczki wszystkie okręgi z całego kraju przysła swe drużyny złożone z najlepszych pięściarzy.

W związku z tem, dowiadujemy się, że mistrzostwa Związku Strzeleckiego okręgu łódzkiego zostaną rozegrane w lutym.

Znaczyć należy, że sport pięściarski w związkach strzeleckich rozwija się w szybkim tempie i już obecnie dysponują one całym szeregiem wartościowych zawodników.

Mecze hokejowe w Łodzi

W bieżącym tygodniu odbędą się jutro i pojutrze t. j. w środę i czwartek mecze hokejowe o mistrzostwo okręgu, które nie zostały rozegrane w wyznaczonym kalendarzykiem terminach, a mianowicie w środę o godz. 19-ej odbędzie się na lodowisku w Helenowie, ciekawy mecz o mistrzostwo między Union - Touringiem a Strzelcem ze Zgierza, zaś w czwartek o godz. 18-ej na lodowisku ŁKS-u, rozegra swój ostatni mecz o mistrzostwo okręgu ŁKS z Makabi.

Znaczyć należy, że ŁKS ma już prawie zapewniony tytuł mistrza Łodzi i w nadchodzącą niedzielę ma rozegrać mecz eliminacyjny z mistrzem Torunia. Zwycięzca tego meczu weźmie udział w mistrzostwach hokejowych Polski w Kryniczynie, które odbędą się w przyszłym tygodniu.

Mistrzem Torunia w hokeju został w roku bieżącym tamtejszy TKZS.

Ogólnopolskie zawody bokserskie ŁKS-u

W niedzielę dn. 5 lutego odbędą się zawody bokserskie Łódzkiego Klubu Sportowy, na które zostały zaproszeni również znani bokserzy warszawscy, jak Rotholz, Głowacki i inni.

W zawodach wezmą udział również czeladnicy zawodnicy lokalni, tak że należy się spodziewać kilku ciekawych walk.

W imprezie tej wystąpi po dłuższej przerwie, spowodowanej złamaniem nogą, w meczu Polska - Szwecja, Kłimczak, który najprawdopodobniej będzie miał za przeciwnika Głowackiego.

Przed pierwszym krokiem bokserskim w Łodzi

Lista zgłoszeń do „Pierwszego kroku bokserskiego” w Łodzi została już zamknięta. Ogółem zostało zgłoszonych 78 za-

wodników, co świadczy o szybkim rozwoju w Łodzi pięściarstwa wszcz.

W dniu jutrzejszym odbędzie się waleczność, zaś walki rozpoczną się w sali „Geyera” w czwartek o godz. 20-ej.

Wszystkie spotkania będą trzyrundowe, lecz runda będzie trwała tylko 2 minuty. Zawodnik zwyciężony zostanie z dalszych walk wyeliminowany.

Dalszy ciąg walk odbędzie się w piątek o godz. 20-ej, zaś finały w niedzielę o godzinie 10.30.

Mecze piłkarskie na Śląsku

W meczach piłkarskich na Śląsku zostały osiągnięte w dniu wczorajszym wyniki następujące: AKS—Orzeł 2:1, IFC—Dab 2:2, Wawel — 06 Katowice 3:3, Sława — 07 Siemianowice 3:2.

Stasia Bogaczykówna jest zdrowa.

P. Czesław Bogaczyk, brat Stanisławy Bogaczykówny, o której własnościach medjuncyjnych donosił, prosi nas o zaznaczenie, iż siostra jego była badana co do stanu zdrowia i skłonności psychopatycznych przez lekarzy, którzy nie stwierdzili u niej zmian chorobowych.

P. Bogaczyk komunikuje nam również, iż ojciec jego nie pobierał opłat od pragnących widzieć Bogaczykównę, gromadzenie się zaś ich następowało wbrew woli rodziny.

Komunikaty

Zarząd Zawod. Związku Kinoperatorów zawiadania członków, że w środę dnia 25 stycznia dla sekcji pomocników, oraz w czwartek dnia 26 stycznia dla kinoperatorów o godzinie 11-ej w lokalu sądownym przy ul. Jerzowskiego 74, odbędzie się zebranie informacyjne, na których prezes Zw., p. Edward Kowalski, wygłosi referaty o prawach członków w związku z zawartą umową zbiorową z dyrekcjami teatrów. Ponadto omawiany będzie program kursów przygotowawczych do egzaminów, które w myśl nowej ustawy kinematograficznej obowiązującej wszystkich kinoperatorów pod rygorem ewentualnej utraty prawa do samodzielnej obsługi kinoparatów. Uprząśa się o punktualne i liczne przybycie.

W lokalu zarządu okręgowego Zw. rezerwistów w Łodzi odbył się zjazd prezesów i delegatów kół rezerwistów pow. łódzkiego pod przewodnictwem prezesa zarządu okręgowego, Piłkowskiego, który w dłuższym przemówieniu scharakteryzował przyszłą działalność zarządu powiatowego. Następnie dokonano wyborów zarządu, w którego skład weszli: prezes — Stasiak Jan (Zgierz), I. wiceprezes — Jasiński Bolesław (Łódź), II wiceprezes — Pokorski Bronisław (Rzgów), sekretarz — Topolski Kazimierz (Zgierz), skarbnik — Breda Edward (Zgierz), ref. wych. ob. — Borucki Maurycy (Łódź), ref. samonaukowy — Barczewski Jan Lucjan (Łódź), członkowie Zarządu: Chwałkowski Stefan, (Zgierz) i Leśniewicz Marjan (Chojny).

Komisja rewizyjna: Grube Stanisław (Rzgów), Hertel Eugeniusz (Zgierz), Koczyński Michał (Rzgów), Krzemieński Jerzy (Zgierz), Zawiasa Antoni (Chojny).

Doktor BERMAN

Specjalista chorób wenerycznych, skórnych i moczopłucowych
CEGIELNIANA 15, tel. 140-07
przyjmuje od 6-11 rano i od 4-8 w. w. mecz i święta od 9-1
Dla niezdolnych przyjeżdżać.

GDZIE SZUKAC RODZYWKI?

TEATR MIEJSKI: „Kryzysie Chiny”
TEATR KAMERALNY: „Sprawy poufne”
TEATR POPULARNY: „Peppina”
JAK: „Otsarte serca”
TEATR REWIJ w sali kina „MIMO ZA”
Jedynka na całego

ADRIA: „Człowiek mała”
BAJKA: „Sannąbaj ekspres”
CASINO: „Nocne sądy”
CAPITOL: „Komenda serca”
CZARY: I „Podniebni rycerze”
II „Wasygn na wycożkę”
CORSO: I „Słonek X”
II „Władca stepów”
DOM LUDOWY:
duża sala: „Zmysły w kaidanach”
mała sala: I „Jeszcze pleniądzka”
II „Smiertelna jęzda”
GRAND-KINO: „Axia”
LUNA: „Raj podłotków”
MIRKO: „Człowiek mała”
OSWIATOWY: I „Tróika”
II „Przygody Tomka Sawyera”
PAN: „Rok 1914”
PALAUZ: „Ostatnia noc kawalera”
PRZEDWIOSNIE: „Zona na jedną noc”
SPLENDID: „Bezdomni”
STYLLOWY: „Można bez maski”
SZUKA: „Kobieta i szpieg”
UCIEBIA: I „Niebieski motyl”
II „Groza smoleń”
VENUS: I „Dwa piękne dni”
II „Ostatni roman”
ZACHĘTA: „Demon miłości”

TEATR Miejski
Dziś i jutro wiecz. „Kryzysie Chiny”
W czwartek komedia Vioki Baum „Plac pański 13”
W piątek komedia Vidalia „Paol nie chce mieć dzieci”

Teatr Kameralny
Dziś i jutro następnego wiecz. lekka komedia Gowałda „Sprawy poufne”

Teatr Popularny
Ogrodowa 18.
Dziś i codziennie operetka E. Stolska „Peppina”
Bilety do nabywa w kasie teatru oraz w biurze podróży „Orbita” przy ul. Piotrkowskiej 65. Telefony 251-13 i 101-01.

Teatr Rewij „Jar”
ul. Kilińskiego 124
Dziś premiera przebojowej rewii „Otwarte serca” w 18 obrazach z udziałem p. Balcerakówny, Burzyńskiej, Bielawskiej, Mary Gaston, Olesia Gronowskiego, Suwalskiego, E. Gaston, Tartakowicza i Zawadzkiego.
— Dodatek 2 przedstawienia o godz. 7.20 i 9.30. Ceny miejsc zmniejsz. od 75 gr. do 2 zł.

Z Instytutu Propagandy Sztuki
Wobec dużego zainteresowania, jakim cieszy się wytwórka Związania artystów plastyków łódzkich, przedrużona będzie ona aż do 5 lutego włącznie.
Instytut (park Sienkiewicza) otwarty codziennie od godz. 11—21.

Z łódzkich ekranów
Komenda serc
w kinie „Capitol” jest arcyważną humoreską wojskową pióra znanego literata niemieckiego Roda — Roda.
Scenariusz komedii jest osnuty na tle prawdziwego zdarzenia, jakie miało miejsce przed wojną w austriackiej szkole kadetów w Włener Neustadt.
Przedsiębiorca panienka wstąpiła do szkoły wojskowej, aby zastąpić swego zniechęconego brata i ocalić honor rodziny, mający za sobą dziesiątki walecznych generacji.
W głównych rolach występują Dolly Haas i popularny obecnie amant Gustaw Fröhlich.
Film obfituje w cały szereg dowcipnych sylusiej posiada zwarta farsowe tempo i cały szereg melodyjnych piosenek.
Całość programu uzupełnia dodatek dźwiękowy i kronika filmowa PAT.
C.

J. Rozin-Reichowa
15 Zgierska 15
przyjmuje od 10-ej do 2-iej po poł. i od 4-ej do 7-ej wiecz.
— Geny leczniczo —

FRONTEMKU MORZU!

Obchód rocznicy dościa do Bałtyku

Z okazji spuszczenia na wodę w dn. 19 bm. pierwszego pancernika niemieckiego, Łódzki Oddział Ligi Morskiej i Kolonialnej niniejszym przypomnia o ciągłym na każdym uświadomionym obywatelu Polski obowiązku należenia do instytucji społecznej, mającej na celu uświadomienie masom konieczność wladania własnym dostępow do morza i popierania wysiłków państwowych w kierunku obrony morza przez całe społeczeństwo, zorganizowane w Ligę Morską i Kolonialną.

Pamiętajmy, że podobnie do naszej Ligi organizacje w Niemczech są dziesięciokrotnie liczniejsze, świadczy to o należytym zainteresowaniu Niemców sprawami morskimi.

U nas, niestety, prawie go niema.

Łódzki Oddział dąży do wytyczonych celów przez urządzanie: 1) letnich wycieczek nad mo-

rze, połączonych ze zwiedzaniem portu w Gdyni,
2) odczytów na temat morza i kolonii,

3) innych imprez, z morzem związanych, dalej przez pobieranie sportu wodnego, a to przez informację i wskazówki fachowe.

Oddział przyjmuje zapisy na członków w dni powszednie codziennie, między godz. 18 a 20, w lokalu przy ul. Kilińskiego 109.

Najbliższą koleją imprezą Oddziału będzie obchód rocznicy dościa wojsk polskich do morza, na obchodzie tym, w d. 12 lutego o godz. 12-ej w Miejskiej Szkole Handlowej Meskiej prof. I. Zieliński wygłosi ilustrowany przedożkami odczyt o sprawie dostępu Polski do morza, zaś chór i orkiestra wykonają odpowiednie produkcje.

Ze względu na cel propagandowy obchodu, wstęp dla gości bezpłatny.

PAN SZMUL

w roli prywatnego detektywa Aresztowanie na sali sądu

Szumol Woliński (Zgierska 87), zbudowany się rano 12 grudnia r. ub. skonstatował, iż z mieszkania jego zniknął garnitur czarny i nieco biżuterii z amerykańskiego złota.

Woliński zameldował o kradzieży w komisariacie, a jako przedsiębiorca jednostka postanowił niezależnie od zameldowania szukać skradzionych przedmiotów na własną rękę.

W tym celu podążył Woliński na t. zw. giełde, na ul. Piłsudskiego, gdzie sprzedaje się różne używane i kradzione przedmioty.

Woliński natknął się na jakiegoś osobnika, który chciał sprzedać dewizkę „złota” za 2.50 Woliński wyraził chęć kupna i po bliższym obejrzeniu poznał w niej swoją własność.

Wobec tego W. zwrócił się do policjanta i „sprzedawca” biżuterii odprowadzono do komisariatu.

Wczoraj, zatrzymany w ten sposób osobnik, mianowicie 34-letni Hersz Dawid Jakubowicz, stanął przed sądem grodzkim w Łodzi.

Oskarżony nie przeczył, że dewizka, o którą chodziło, może być skradzioną, jednakowoż on jej nie ukradł, lecz kupił od jakiegoś innego osobnika wraz z czterema „szmelcowami” zegarkami t. j. zegarkami, które nie funkcjonują i ze sznurem fałszywych pereł.

Jakubowicz nie umiał wskazać od kogo nabył omawianą „biżuterię”.

Sędzia Tustanowski skazał o przysyka na miesiąc aresztu, nakazując bezwzględnie aresztowanie skazanego na sali sądu.

PROGRAM RADJOWY.

Łódź.
Wtorek dn. 24 stycznia
11.40—11.55 Codzienny Przegląd Prasy Polskiej.
11.55—12.05 Komunikat meteor. Gł. Woj. St. Meteor. dla komunikacji lotniczej.
12.05—12.15 Sygnal czasu z Warszawy, Helna i Krakowa.
12.15—12.30 Odczytanie programu na dzień bieżący.
12.30—12.45 Koncert z płyt gramofonowych.
12.45—13.00 Komunikat meteorologiczny.
13.00—13.15 Przerwa.
13.15—13.30 Komunikat Gospodarczy.
13.30—13.45 Chwila lotfona i Przewidywania.
13.45—14.00 Komunikat Państw. Urząd Wych. Pł. i Państw. Zw. Sport.
14.00—14.15 „Wśród bajek” — przegląd najnowszych wydawnictw o m. prof. Henryk Mościcki.
14.15—14.30 Płyty gramofonowe.
14.30—14.45 Odczyt dla nauczycieli n. t. „Rola szkoły powsz. nifej zrealizacji „wianych” wrz. n. Marcja Dzerebicka.
14.45—15.00 Najstarsze drogi w Pol. — wygł. prof. Mieczysław Li-manowski.
15.00—15.15 Popołudniowy koncert symfoniczny w wyk. orkiestry Filh. Warsz. pod dyr. Grzegorz Witoldberg.
15.15—15.30 Odczytanie programu na dzień następnny.
15.30—15.45 Koncert muzyki rumuńskiej w wyk. Pia Igiroznu.
15.45—16.00 Muzyka lekka.
16.00—16.15 Romantoseł.
16.15—16.30 Komunikat Isby Przem. Handl. w Łodzi.
16.30—16.45 Felieton muzyczny.
16.45—17.00 Prasowy Dziennik Radiowy.
17.00—21.00 Transmisja muzyki lekkiej z Wiednia.
21.05—21.15 Wiadomości sportowe, Dodatek do Pras. Dz. Radj.
21.15—21.30 Koncert Europejski z Genewy.
21.30—21.45 Kwadrans literacki: Józef Piłsudski „Wielkość, gdzie twoje imię?” frgm. z rzeczy p. t. „Rok 1803”
21.45—21.55 Muzyka taneczna.
21.55—22.00 Urząd. Komun. Państw. Inst. Meteor. i Komun. Polityjny.
22.00—22.15 Muzyka taneczna z całego „Italia”

Z GIEŁDY.

Urzędowa ceduta giełdy warszawskiej z dn. 23 stycznia 1933 r.
CZĘŚĆ I.
Belgia 123.75
Holandia 358.90
Londyn 29.93
N. York czełki 8.925
N. York kabel 9.927
Paryż 34.86
Szwajcaria 172.55
Włochy 45.72
Berlin 212.25

AKCJE.
Bank Polski 81.00 80.00

PAPIERY PAŃSTWOWE I LISPY ZASTAWNE.

3% bulowi 42.80
4% inwestycyjna ser. 103 — 110.50
5% konwersyjna 42.50
5% kolejowa 37.35 37.50
6% dotarowa 57.63 58.75 58.—
4% „ 58 — 55.25 56.15
7% stabilizacyjna 55.53 56.75 51.—
4 1/2% ziemskie ul. 38.—
4 1/2% m. Warszawy 45.25
5% „ m. Warszawy 51.35
8% m. Warszawy 44.63 44.— 44.50
10% m. Siedlec 37.—

GIEŁDA ZBOŻOWA poznafska z dn. 23 stycznia 1933 r.

Ceny tranzakcyjne.
Zyto obroty 85 ton zł. 15.50
Owies obroty 85 ton zł. 14.—

Ceny orientacyjne.
Zyto zł. 15.— — 15.25
pszenica „ 24.75 — 25.75
jeżmień B „ 13.75 — 14.50
„ A „ 13.25 — 13.75
„ browarowy „ 15.50 — 17.—
owies „ 13.75 — 14.—
mąka żytnia „ 24.75 — 24.75
mąka pszenna „ 39.25 — 41.25
otrąby żytnie „ 9.25 — 9.50
otrąby pszenne „ 7.75 — 8.75
otrąby psz. gr. „ 8.75 — 9.75

Uspokojenie ogólne słabe.

